

SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ KREDİLİ ALIM, AÇIĞA SATIŞ VE ÖDÜNÇ ALMA VE VERME İŞLEMLERİ HAKKINDA TEBLİĞ'DE DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI

05 Mart 2021 tarihli ve 31414 sayılı Resmi Gazete’de, Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ (Seri:V, No:65) (“**Tebliğ**”) Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Seri:V, No:137) (“**Değişiklik Tebliği**”) yayımlanmış ve açık takas pozisyonu oranlarını, brüt takasa tabi olan payların takasını ve özkaynak oranlarını düzenleyen hususlarda değişiklikler yapılmıştır.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Değişiklik Tebliği ile getirilen temel yenilikler ve değişiklikler aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- (i) **Tebliğ’deki açık takas pozisyonunun asgari % 20’si oranında net varlığının bulunması koşulu Tebliğ’den çıkarılmıştır:** Değişiklik Tebliği ile açık takas pozisyonu oranlarının sermaye piyasası aracı veya pazar bazında Borsa İstanbul A.Ş. (“**BİAŞ**”) düzenlemeleri ile belirleneceği hükme bağlanmış, Sermaye Piyasası Kurulu’na (“**Kurul**”) sermaye piyasası aracı veya pazar bazında açık takas pozisyonu oranı belirleme ve değiştirme yetkisi tanınmıştır.
- (ii) **Tebliğ’de brüt takasa tabi payların takasına ilişkin düzenlemeler eklenmiştir.** Değişiklik Tebliği ile yetkili kuruluşlar tarafından, bir müşterinin brüt takasa tabi olmayan pay satışından gelen nakit kullanılarak aynı gün içerisinde gerçekleşen brüt takasa tabi olan paylara ilişkin nakit yükümlülüğünün ve brüt takasa tabi olan pay satışından gelecek nakit dikkate alınarak, aynı gün gerçekleşen brüt takasa tabi olmayan payların nakit yükümlülüğünün karşılanabileceği düzenlenmiştir.
- (iii) **Tebliğ’de yer alan özkaynak olarak kabul edilebilecek menkul kıymetler ile özkaynak hesaplamalarına ilişkin oranlarda değişiklikler getirilmiştir.** Değişiklik Tebliği ile özkaynak oranlarının hesaplanması kapsamında sermaye piyasası aracı özelinde uygulanacak oranlara ilişkin değişiklikler getirilmiş olup, Tebliğ’de özkaynak olarak kabul edilebilecek kıymetlerin kapsamı da genişletilmiştir.

TEBLİĞ'DE GETİRİLEN DEĞİŞİKLİKLER

I. Açık Takas Pozisyonu Oranları

Tebliğ'in "*Takas süresi içerisinde yapılan işlemlerin teminatlandırılması*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrası, takası henüz gerçekleşmemiş hisse senedi alımı işlemleri sonucunda, belirli bir anda oluşabilecek takas pozisyonunun sermaye piyasası aracı veya pazar bazında BİAŞ'ın ilgili düzenlemeleri ile belirleneceği şeklinde değiştirilmiştir. Yine aynı hüküm kapsamında, Kurul'a sermaye piyasası aracı veya pazar bazında açık takas pozisyonu oranı belirleme ve değiştirme yetkisi tanınmıştır.

Değişiklik Tebliği ile getirilen değişiklikler kapsamında bütünlüğün sağlanmasını teminen, BİAŞ tarafından yapılan 2021/15 sayılı 05 Mart 2021 tarihli duyuruda, 12 Mart 2021 tarihinden geçerli olmak üzere Pay Piyasası Yönergesi ve Pay Piyasası Prosedürü kapsamında yer alan oranlarda aşağıdaki şekilde değişiklik getirildiği belirtilmiştir:

- Yıldız Pazar'da yer alan paylar için özkaynak oranı %90, açık takas pozisyonu/özkaynak oranı ise %20 olarak belirlenmiştir.

II. Brüt Takasa Tabi Payların Takası

Tebliğ madde 9'dan sonra gelmek üzere eklenen "*Brüt takasa tabi payların takası*" başlıklı madde 9/A hükmü kapsamında, Takasbank mevzuatı saklı kalmak kaydıyla,

- Yetkili kuruluşlar tarafından *bir müşterinin brüt takasa tabi olmayan* bir pay satışından gelen nakit kullanılarak aynı gün içerisinde gerçekleşen *brüt takasa tabi olan paylara* ilişkin nakit yükümlülüğünün karşılanabileceği ve aynı şekilde,
- Yetkili kuruluşlar tarafından bir müşterinin *brüt takasa tabi olan* bir payın satışından gelecek nakit dikkate alınarak aynı gün içerisinde gerçekleşen *brüt takasa tabi olmayan* payların nakit yükümlülüğü karşılanabileceği hükme bağlanmıştır.

Tebliğ'in 9/A maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ise, yetkili kuruluşlar tarafından bir müşterinin *brüt takasa tabi olan* bir payın satışından gelecek nakdi dikkate alınarak aynı gün ilgili müşterinin *yine brüt takasa tabi* başka bir paydaki nakit yükümlülüğünün karşılanamayacağı düzenlenmiştir.

Tebliğ 9/A maddesi kapsamında takas gününde müşterinin hesabında yeterli nakit bulundurulması sorumluluğu yetkili kuruluş ve müşteriye aittir.

III. Özkaynak Olarak Kabul Edilecek Kıymetler ile Özkaynak Oranının Hesaplanması

Tebliğ'in "*Özkaynak olarak kabul edilebilecek kıymetler*" başlıklı 12'inci maddesinde düzenlenen özkaynak kabul edilebilecek kıymetler kapsamı, **borsa yatırım fonu katılma paylarının** dâhil edilmesi ile genişletilmiş ve daha önce "*A ve B tipi fonlar*" olarak sınırlanan özkaynak olarak kabul edilecek kıymet kriteri de "*yatırım fonu katılma payları*" olarak düzenlenmiştir.

Özkaynak kabul edilebilecek kıymetler arasında yer alan "*İstanbul Altın Borsası'nda işlem görmekte olan ve Hazine Müsteşarlığı'nın belirlediği standartlardaki altın ve diğer kıymetli madenler*" ibaresi de "*Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem görmekte olan ve Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın belirlediği standartlardaki altın ve diğer kıymetli madenler*" şeklinde değiştirilmiştir.

Madde 12'nin ikinci fıkrasına yapılan değişiklikler kapsamında, sermaye piyasası araçlarının kredili alımı ve açığa satış işlemlerinde özkaynak oranının hesaplanmasında;

- (i) Payların BİAŞ'ın ilgili düzenlemelerinde belirlendiği oranlarda,
- (ii) Borsa yatırım fonu katılma paylarının % 90'ı,
- (iii) Hisse senedi şemsiye fonlara bağlı yatırım fonu katılma payları ile serbest şemsiye fonlara bağlı yatırım fonu katılma paylarının % 75'i,
- (iv) Hisse senedi şemsiye fonlara bağlı yatırım fonu katılma payları ile serbest şemsiye fonlara bağlı yatırım fonu katılma paylarının dışında kalan yatırım fonu katılma paylarının ise % 90'ının özkaynak olarak kabul edileceği düzenlenmiştir.

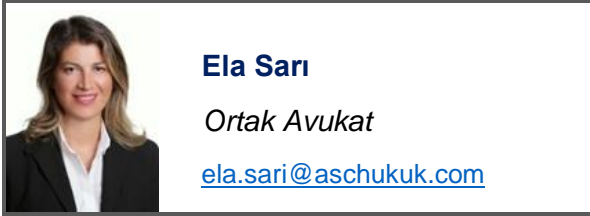
Kurul'un özkaynak oranını belirleme yetkisine ilişkin düzenleme getiren Tebliğ'in 12'inci maddesinin yedinci fıkrasında yapılan değişiklik ile birlikte, Kurul özkaynak oranını belirleme ve değiştirme yetkisini **pazar bazında** da kullanmaya yetkili kılınmıştır.

Tebliğ madde 12'ye eklenen fıkra uyarınca ise, BİAŞ'ın ilgili düzenlemelerinde özkaynak oranı yüzde sıfır olarak belirlenen paylar ve brüt takasa tabi paylar da dâhil olmak üzere, payların satıldığı andan itibaren satıma konu tutar, nakit değeri üzerinden özkaynak tutarına dâhil edilebilecektir.

Yürürlük

Tebliğ'de gerçekteşen ve yukarıda açıklanan değişiklikler Tebliğ'in yürürlük tarihinden yedi gün sonra, **12 Mart 2021** tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Ayrıntılı bilgi için bizimle temasa geçebilirsiniz.

Ela Sari

Ortak Avukat

ela.sari@aschukuk.com

Didem Bayraktar

Avukat

didem.bayraktar@aschukuk.com

İşbu bilgilendirme notu 5 Mart 2021 tarihli ve 31414 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ'e ilişkin bilgilendirme amacıyla 15 Mart 2021 tarihi itibarıyla hazırlanmıştır.

İşbu bilgilendirme notu içerisinde yer alan değerlendirmeler hukuki tavsiye ya da hukuki görüş niteliği teşkil etmemekte olup, bu değerlendirmelerden ötürü herhangi bir şekilde Aksu Çalışkan Beygo Avukatlık Ortaklığı'na sorumluluk tahmili mümkün değildir. Bu bilgi notunun kapsamındaki soru ve sorunlarınız bakımından hukuki danışman görüşü alınması tavsiye edilir.

ASChukuk
AKSU ÇALIşKAN BEYGO AVUKATLIK ORTAKLIğI

Adres

Harmancı Giz Plaza Kat: 3-8-15-16
Levent İstanbul

Telefon

+90 212 284 98 82

Faks

+90 212 284 98 83
+90 212 279 63 32

E-Posta / Web Sitesi

info@aschukuk.com
www.aschukuk.com